

ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტში საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის დაგეგმვისა და ბიუჯეტირების რეგლამენტი

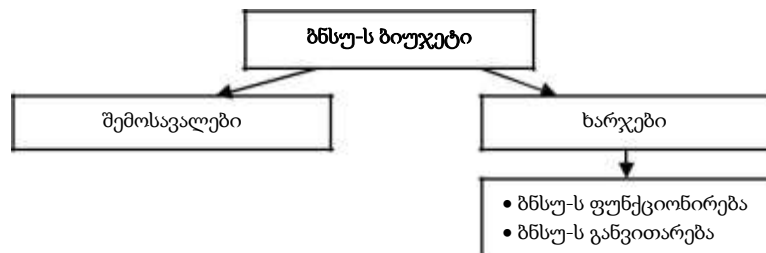
წინამდებარე რეგლამენტი ადგენს ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტის (შემდგომში - ბნსუ) საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის დაგეგმვისა და ბიუჯეტის მომზადების, განხილვის, დამტკიცების, ცვლილებების შეტანის და სხვ. წესებს. რეგლამენტის ამიქმედების მიზანია ბნსუ-ში დაგეგმვის და ბიუჯეტირების სისტემის ფუნქციონირების უწყვეტობის უზრუნველყოფა, ცვლად გარემოში ბნსუ-ს საქმიანობის რეალიზება და ოპერატიული მმართველობითი გადაწყვეტილების მიღება.

1. ფინანსების მართვის (ბიუჯეტირების) მიზანი

ბნსუ-ს ეკონომიკური მდგომარეობის და განვითარების სტრატეგიის რეალიზების მიზნით ბნსუ-ში შემოსავლებულია და მოქმედებს ფინანსების მართვის სისტემა (ბიუჯეტირება), რომელიც უზრუნველყოფს ბნსუ-ს ფუნქციონირების და სტრატეგიული განვითარების პროგრამების მიმართულებით ფინანსების განაწილებას. ბნსუ-ს საქმიანობის დაგეგმვისა და ბიუჯეტირების ძირითად ამოცანებს მიეკუთვნება: ბნსუ-ში საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის მოწესრიგება, ერთიანი მიდგომებისა და პრინციპების გამოყენება, საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის გეგმების შესრულება, ფინანსურ-ეკონომიკური მაჩვენებლების სახით ბნსუ-ს საქმიანობის შედეგების ფორმალიზება, დაგეგმილი ფინანსურ-ეკონომიკური მაჩვენებლების მიღწევა, დაგეგმილი სიდიდეებისაგან ფაქტიური მაჩვენებლების აცდენის ოპერატიული გამოვლენა, მიზეზების ანალიზი და ოპერატიული მმართველობითი გადაწყვეტილების მიღება, ბნსუ-ს ბიუჯეტის დაგეგმვის, კორექტირების, კონტროლისა და ანალიზის რეგლამენტის განსაზღვრა, ბიუჯეტის შესრულებაზე, კონტროლზე და ანალიზზე პასუხისმგებლობებისა და უფლებამოსილებების განაწილება. ბიუჯეტირების სისტემას (ფინანსების მართვის სისტემას) საფუძვლად უდევს ბნსუ-ს შემოსავლების განაწილება ბნსუ-ს ფუნქციონირებასა და ბნსუ-ს განვითარებაზე.

2. ბნსუ-ს ძირითადი ფინანსური დოკუმენტი - ბიუჯეტი

1. ბნსუ-ს ძირითადი ფინანსური გეგმას წარმოადგენს კონსოლიდირებული ბიუჯეტი (შემდგომში - ბიუჯეტი) - ფინანსურ წელზე გათვლილი შემოსავლების და ხარჯების დაბალანსებული გეგმა, რომელიც ასახავს 2 შემადგენელ ნაწილს - შემოსავლებს და ხარჯებს. ბიუჯეტის ფორმირება მოიცავს მოსამზადებელ (ანალიტიკურ), ბიუჯეტის ფორმირებისა და ბიუჯეტის დამტკიცების ეტაპებს.

2. მოსამზადებელი ეტაპი გულისხმობს წინა პერიოდის შედეგების და დასაგეგმი პერიოდის პერსპექტივების ზოგად ანალიზს და წინასწარ დაგეგმვას (პროგნოზი), რაც მოიცავს გარე ფაქტორების, წინა ფინანსური წლების მაჩვენებლების საფუძველზე შესაძლო ტენდენციების, წინა ფინანსური წლის ბიუჯეტის შესრულების და დაგეგმილი ფინანსურ მაჩვენებლებთან ფაქტიური მაჩვენებლების ურთიერთშესაბამისობისა და ბნსუ-ს ანგარიშებზე თანხების მოძრაობის ამსახველი ბუღალტრული ანგარიშების ანალიზს. ასევე, ამ ეტაპზე ხდება წინა ფინანსურ წლებში დაგეგმილი და რეალური ხარჯებისა და შემოსავლების კომპონენტების მოცულობის შედარება, მნიშვნელოვანი და მცირე/უმნიშვნელო ხარჯებისა და შემოსავლების პერიოდების დადგენა. ასევე, ამ ეტაპზე ხდება ბნსუ-ს ფუნქციონირებისა და განვითარებისთვის აუცილებელი დაფინანსების შეფასება, წინა საანგარიშო პერიოდში აუთვისებული დაფინანსების მიზეზების შესწავლა და მომდევნო ფინანსური წლისთვის იმავე აქტივობების დაფინანსების რეალური ოდენობების განსაზღვრა;

3. ბიუჯეტის შემოსავლების ნაწილის ფორმირება: ბნსუ-ს შემოსავლების წყაროებს მიეკუთვნება/შეიძლება მიეკუთვნოს: ბნსუ-ს საგანმანათლებლო საქმიანობა (უმაღლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები, მომზადება-გადამზადების კურსები, სხვ.), ბნსუ-ს დამფუძნებელ-პარტნიორთა პირადი ინვესტიციები, შემოწირულობები, სპონსორული დახმარება, გრანტები, საქართველოს კანონმდებლობით ნებადართული სხვა წყაროები, მათ შორის ფიზიკურ/იურიდიულ პირებთან დადებული კონტრაქტებით გათვალისწინებული საქმიანობის შესრულება, სხვა კომერციული საქმიანობით მიღებული შემოსავალი. ბნსუ-ს ბიუჯეტის შემოსავლების ნაწილი ასახავს ბნსუ-ს შემოსავლების (დაფინანსების) ყველა მოსალოდნელ წყაროს. უმაღლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების რეალიზებით მისაღები შემოსავალი იგეგმება აქტიური სტატუსის მქონე სტუდენტთა და პროფესიულ სტუდენტთა ფაქტიური რაოდენობის, მისაღები კონტინგენტის (დაგეგმილი რაოდენობის) და საგანმანათლებლო პროგრამებით სწავლის საფასურის გათვალისწინებით. სხვა შემოსავლების მოცულობა იგეგმება წინა საანგარიშო პერიოდის მონაცემების ანალიზის საფუძველზე. ბიუჯეტში შემოსავლების დაგეგმვისას ბნსუ-ს ფინანსური სამსახური ხელმძღვანელობს რეალობის პრინციპით, რაც გულისხმობს ბიუჯეტში უსაფუძვლოდ გაზრდილი ან შემცირებული ოდენობების ასახვის დაუშვებლობას;

4. ბიუჯეტის ხარჯებითი ნაწილის ფორმირება: ბიუჯეტის ხარჯებითი ნაწილი მოიცავს ბნსუ-ს მიმდინარე ფუნქციონირების უზრუნველყოფის და განვითარების მიმართულებების დაფინანსებას. ბნსუ-ს ხარჯები უნდა იყოს შემოსავლების რელევანტური, რადგან უარყოფითი ფინანსური შედეგი დაუშვებელია. ხარჯების დაგეგმვისას აუცილებელია ეკონომიურობის, აუცილებლობის და საკმარისობის პრინციპების დაცვა.

4.1. ბნსუ-ს ფუნქციონირების ხარჯები - ეს არის ბნსუ-ს ძირითადი (საგანმანათლებლო) და დამხმარე საქმიანობის უზრუნველყოფაზე, მათ შორის, ბნსუ-ს შენახვაზე მიმართული დაფინანსება, რომელმაც უნდა უზრუნველყოს არსებულ დონეზე ბნსუ-ში მიმდინარე-

რე ძირითადი პროცესების სტაბილურობის შენარჩუნება. ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში აისახება შრომის ანაზღაურების, მიმდინარე სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის და საგანმანათლებლო პროგრამების დაფინანსების, კომუნალური, უძრავი და მოძრავი ქონების შენახვის, იჯარის, ამორტიზაციის, სამეურნეო და საკანცელარიო საკონლის შესყიდვების, კავშირგაბმულობის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, კაპიტალური და არაკაპიტალური ხასიათის შესყიდვების, საგადადახადო, სამივილინგო, წარმომადგენლობითი და სხვა ხარჯების გათვალისწინება. შრომის ანაზღაურების ხარჯები გამოითვლება სამშატო განრიგის, საგანმანათლებლო პროგრამების სასწავლო გეგმებისა და საათობრივი ანაზღაურების ოდენობების გათვალისწინებით. ბნსუ-ს შენახვის სხვა ხარჯები გამოითვლება საბაზო წლის ფაქტიური ხარჯების, ინფლაციის პროცენტის და ბნსუ-ს ფუნქციური საჭიროებების ანალიზის საფუძველზე;

4.2. განვითარებაზე მიმართული ხარჯები - ეს არის ბნსუ-ს საქმიანობის სრულყოფაზე, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის განვითარებაზე და სტრატეგიული მიზნების შესრულებაზე მიმართული დაფინანსება. ბნსუ-ს შემოსავლებიდან ბნსუ-ს ფუნქციონირებისთვის გასაწევი ხარჯების გამოკლებით განისაზღვრება ის თანხები, რომლებიც შეძლება იყოს მიმართული ბნსუ-ს განვითარებაზე. მათი ოდენობიდან გამომდინარე ბნსუ-ს პარტნიორთა კრება წინასწარ განისაზღვრავს ბნსუ-ს განვითარებაზე მიმართული დაფინანსების მაქსიმალურ შესაძლო ოდენობას, რომლის ფარგლებში მომდევნო ფინანსურ წელს მოხდება განვითარების სტრატეგიული პროგრამების, საგანმანათლებლო პროგრამების, კვლევითი, შემეცნებითი, შემოქმედებითი საქმიანობის, კაპიტალური და/ან მიმდინარე რემონტის, სასწავლო პროცესის ადჭურვის განახლების, სხვადასხვა ღონისძიებების და ა.შ. დაფინანსება/უკვე გამოყოფილი დაფინანსების გაზრდა. ინფორმაცია ბნსუ-ს სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის დაფინანსების შესაძლო ოდენობის შესახებ გადაეცემა ბნსუ-ს აკადემიურ საბჭოს თავმჯდომარეს, საბჭო ამ ინფორმაციის გათვალისწინებით ამტკიცებს ბნსუ-ს სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის აქტივობის ინფორმაციას ბნსუ-ს განვითარებაზე მიმართული დაფინანსების შესაძლო ოდენობის შესახებ გადაეცემა ბნსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს თავმჯდომარეს, საბჭო ამ ინფორმაციის გათვალისწინებით ამტკიცებს ბნსუ-ს განვითარებაზე მიმართულ აქტივობებს. იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური რესურსების საპროგნოზო წყაროები არ არის საკმარისი ყველა მიმდინარე სტრატეგიული/განვითარების პროგრამის შესრულებისათვის, აუცილებელია ან 1) გეგმების/პროგრამების გადახედვა, პრიორიტეტული პროგრამების განსაზღვრა, ზოგიერთი სტრატეგიული მარკენებლის მნიშვნელობის შემცირება, მიზნების შეცვლა ან 2) დაფინანსების ახალი წყაროების მოძიება.

4. ბიუჯეტის დამტკიცება

ბნსუ-ს ბიუჯეტის და საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის გეგმის პროექტებს შეიმუშავენ ბნსუ-ს ფინანსური სამსახური. პროექტებს განიხილავს ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი-კანცლერი, ბნსუ-ს აკადემიური და წარმომადგენლობითი საბჭოები. ბნსუ-ს ბიუჯეტს ამტკიცებს პარტნიორთა კრება. ბიუჯეტის პროექტის დამტკიცებაზე უარის თქმის შემთხვევაში პარტნიორთა კრება, ფინანსური სამსახურის ხელმძღვანელთან, ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი-კანცლერთან და რექტორთან კონსულტაციების საფუძველზე, შეიმუშავენ დასაბუთებულ რეკომენდაციებს ბიუჯეტის პროექტში ცვლილებების (გარდა შრომის ანაზღაურების, საგანმანათლებლო პროგრამების და მიმდინარე სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის დაფინანსების, ბნსუ-ს ინფრასტრუქტურის გამართულ მდგომარეობაში შენარჩუნების, ბნსუ-ს ფუნქციონირებისთვის აუცილებელი, ბნსუ-ს მიერ დადებული ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ხარჯებისა) შეტანის შესახებ, რომელთა გათვალისწინება სავალდებულოა. ბიუჯეტის პროექტში შესული ცვლილებების შესახებ ეცნობა ბნსუ-ს წარმომადგენლობითი და აკადემიურ საბჭოებს.

5. ბიუჯეტის შესრულების პერიოდი

ბნსუ-ს ბიუჯეტის შესრულების ფინანსური პერიოდი კალენდარული ფინანსური წელი (01 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე). ასევე, ბნსუ-ს ბიუჯეტის შესრულების ფინანსური პერიოდი შეიძლება მოიცავდეს: სასწავლო ფინანსურ წელს (პირველი სექტემბრიდან მომდევნო წლის 31 აგვისტომდე) და კალენდარულ ფინანსურ წელს (01 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე), როდესაც შემოსავლები და ხარჯები იგეგმება საგანმანათლებლო საქმიანობისთვის - სასწავლო (აკადემიური) წლის ფარგლებში, სამეცნიერო საქმიანობისთვის - ამ საქმიანობის შესრულების ვადებში, ბნსუ-ს სხვა საქმიანობისთვის - კალენდარული ფინანსური წლის ფარგლებში. სასწავლო პროცესის სპეციფიკიდან გამომდინარე შესაძლებელია დაგეგმვა და ბიუჯეტირება მოხდეს სასწავლო ფინანსური წლის დამატებითი დეტალიზებით - მაგალითად, სემესტრების, თვეების მიხედვით.

3. ბიუჯეტის მართვა. კონტროლი ბიუჯეტის შესრულებაზე

1. ბიუჯეტის მართვაში ბნსუ-ში მოიაზრება ბნსუ-ს ფინანსურ-ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზირება, ფინანსურ-ეკონომიკური მარკენებლების ურთიერთშეთანხმება, უფლება-მოვალეობების განსაზღვრა და კონტროლი. ბიუჯეტირების მმართველობითი ციკლი მოიცავს: ბნსუ-ს საჭიროებების სწორი განსაზღვრას, შექმნილი/შესაძლო რისკების შესწავლას და შეფასებას, რისკების შემცირების/თავიდან აცილების მექანიზმების განსაზღვრას, ინფორმაციის შეგროვებას, მიზნების დასახვას, ალტერნატივების ანალიზს, ოპერატიული ბიუჯეტების შედგენას, ბიუჯეტის შედგენას, ბიუჯეტის რეალიზებას, ბიუჯეტის შესრულების ადრიცხვას შემოსავლების წყაროების მიხედვით, ფინანსური მდგომარეობის და ბიუჯეტის შესრულების კონტროლს, ბიუჯეტის შესრულების და შესრულებაზე მოქმედი ფაქტორების ანალიზს;

2. საბიუჯეტო წლის პერიოდში ფაქტიური შემოსავლების შემცირების შემთხვევაში ხდება დაგეგმილი ხარჯების შემცირება (გარდა შრომის ანაზღაურების, საგანმანათლებლო პროგრამების და მიმდინარე სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის დაფინანსების, ბნსუ-ს ინფრასტრუქტურის გამართულ მდგომარეობის შენარჩუნების და ბნსუ-ს ფუნქციონირებისთვის აუცილებელი ხარჯებისა). დაგეგმილი ხარჯების შემცირების შესახებ ოპერატიულ გადაწყვეტილებას იღებს ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი-კანცლერი, რომელიც გადაწყვეტილების დასაბუთებას ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშთან ერთად წარუდგენს წარმომადგენლობითი საბჭოს და პარტნიორთა კრებას;

3. ბნსუ-ში საბიუჯეტო კონტროლი ხორციელდება იმ მიზნობრივი მარკენებლების საფუძველზე, რომლებიც განსაზღვრულია მთელი საბიუჯეტო პერიოდისთვის. ბიუჯეტის შესრულების კონტროლს უწევს ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი-კანცლერი და ფინანსური სამსახურის ხელმძღვანელი, რომელიც ახორციელებს შემოსავლების სრული და დროული შემოსვლის კონტროლს, ფაქტიური ხარჯების მიზნობრიობის, დაგეგმილი მარკენებლების და ფაქტიური შემოსავლების და ხარჯების შეუსაბამობის ოპერატიულ ანალიზს და ცვლილებების შეტანას;

4. ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი-კანცლერი აშუადებს ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშს. ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი-კანცლერის წარდგინებით წარმომადგენლობითი საბჭო ეცნობა ანგარიშს, ხოლო პარტნიორთა კრება - განიხილავს და ანტიციცებს მას, რაც ხდება საანგარიშო წლის მომდევნო წლის არაუგვიანეს პირველი კვარტალისა.

5. უფლებამოსილებები და პასუხისმგებლობები

1. მიმდინარე წლის 01 დეკემბრამდე ფინანსურ სამსახურს უნდა მიეწოდოს: ფაკულტეტის დეკანების, სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელებისა და სტუდენტური თვითმმართველობის მიერ - ინფორმაცია მათი საჭიროებებისა და დაგეგმილი/მიმდინარე ღონისძიებების შესახებ; აკადემიური და წარმომადგენლობითი საბჭოების მიერ - ინფორმაცია დასაფინანსებელი პროგრამების/აქტივობების შესახებ;

2. ბნსუ-ს საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის დაგეგმვისა და ბიუჯეტირების პროცესს უზრუნველყოფს ბნსუ-ს ფინანსური სამსახური, რომელიც ბიუჯეტირების ყველა ეტაპზე უზრუნველყოფს კავშირს და უკუკავშირს ბნსუ-ს სტრუქტურულ ერთეულებთან;
3. ფინანსური სამსახურის ხელმძღვანელი ვალდებულია მაქსიმალურად ზუსტად განსაზღვროს მოსალოდნელი ხარჯების მოცულობები და პერიოდები, მინიმუმამდე დაიყვანოს დაუგეგმავი ხარჯების წარმოქმნის შესაძლებლობა და გამორიცხოს ისეთი ხარჯების დაგეგმვა, რომლებიც არის არამიზნობრივი, გადაჭარბებული ან არ გამომდინარეობს რეალური საჭიროებებიდან. ფინანსური სამსახურის ხელმძღვანელი პასუხისმგებელია ბიუჯეტის პროექტზე და ბიუჯეტის პროექტზე;
4. სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელები ვალდებული არიან განსაზღვრონ სტრუქტურული ერთეულის საქმიანობისა და განვითარებისათვის რეალური მოთხოვნები და პასუხისმგებლები არიან მათ მიერ წარმოდგენილი ინფორმაციის სისწორეზე;
5. ბიუჯეტში ბნსუ-ს მიერ/ბნსუ-ს მონაწილეობით ჩასატარებელი ღონისძიებების (მასტერკლასები/ტრენინგები/სხვ., ამ მიზნით სპეციალისტების მოწვევა, სხვ.) და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის (სამეცნიერო კონფერენციების ორგანიზება/თანაორგანიზება, სტუდენტების და სამეცნიერო პერსონალის სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობა, სამეცნიერო ნაშრომები/პუბლიკაციების მომზადება-გამოქვეყნება და სხვ., რაც გათვალისწინებულია ბნსუ-ში მოქმედი სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის მარეგულირებელი დებულებით) დაფინანსების ოდენობა განისაზღვრება ბნსუ-ს აკადემიური საბჭოს რეკომენდაციის საფუძველზე, რომელსაც (გარდა სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისა) აკადემიური საბჭოს წარდგინებით განიხილავს და ამტკიცებს ბნსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭო. აკადემიური საბჭო ვალდებულია დაადგინოს საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების საჭიროებები, შეისწავლოს ფაკულტეტების მიერ სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობასთან დაკავშირებით წარდგენილი ინფორმაცია, განიხილოს ბნსუ-ს სახელით/ბნსუ-ს თანამონაწილეობით ჟურნალის, ნაშრომთა კრებულების, სახელმძღვანელოების, სამეცნიერო-მეთოდური და სხვ. მომზადების, თარგმნის და გამოცემის, ბნსუ-ს მიერ/ბნსუ-ს მონაწილეობით კონფერენციების/სხვ. ჩატარების მიზანშეწონილობა/აუცილებლობა და დაფინანსების რეკომენდაცია გაუწიოს მხოლოდ იმ სამეცნიერო-კვლევით და სხვა საქმიანობას, რომელიც შეესაბამება ბნსუ-ს მისიას, მიზნებს, საგანმანათლებლო და სტრატეგიულ პრიორიტეტებს. წარმომადგენლობითი საბჭო ვალდებულია დაფინანსების რეკომენდაცია გაუწიოს მხოლოდ იმ ღონისძიებებს/აქტივობებს, რომლებიც მიმართულია ბნსუ-ს მდგრად განვითარებაზე და არსებული მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე, მათ შორის ბნსუ-ს სტრატეგიული მიზნებს და განვითარების პროგრამების შესრულებაზე, სტუდენტთა/პროფესორულ სტუდენტთა ხელშეწყობაზე, პერსონალის კომპეტენციების სრულყოფაზე და სხვ. აკადემიური და წარმომადგენლობითი საბჭოები პასუხისმგებლები არიან გაცემული რეკომენდაციების რელევანტურობაზე;
6. ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი-კანცლერი პასუხისმგებელია ფინანსური სამსახურის და სხვა სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელების მიერ წინამდებარე რეგლამენტის დაცვაზე, ბიუჯეტის შესრულებაზე და დაგეგმილი ხარჯების მიზანშეწონილობის შესახებ დავების გადაწყვეტაზე;
7. წინამდებარე რეგლამენტი ვრცელდება ბნსუ-ს მართვის სუბიექტებზე და ყველა სტრუქტურულ ერთეულზე;
8. წინამდებარე რეგლამენტის აქტუალიზაცია, გადახედვა და ინფორმირება ცვლილებების შესახებ მიეკუთვნება ბნსუ-ს ფინანსური სამსახურის უფროსის და ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის-კანცლერის უფლებამოსილების სფეროს. ფინანსური სამსახურის უფროსს შეუძლია შეიმუშაოს რეგლამენტის ცვლილებების ან დამატებების დასაბუთებული წინადადებები, რომლებსაც განიხილავს ბნსუ-ს ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი-კანცლერი, შემდგომ მისი წარდგინებით - ბნსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭო. რეგლამენტს და ცვლილებებს რეგლამენტში ამტკიცებს ბნსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭო.